

Slik måles elevenes læringsresultater

Det finnes ulike prøver og statistikker som viser hvilke resultater elevene oppnår i skolen. Her er en oversikt over hva de viktigste studiene, statistikkene og prøvene fra Utdanningsdirektoratet sier om elevenes læringsresultater.

Internasjonale studier

De internasjonale studiene fra International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA) og Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) måler elevenes kompetansenivå på fagområder, som matematikk, naturfag, lesing, demokratiforståelse og IKT.

De internasjonale studiene er komparative, og sammenligner elevenes læringsresultater mellom landene. De måler også trender, det vil si endringer i elevenes kompetanseoppnåelse over tid for bestemte elevgrupper. Studiene viser resultater på nasjonalt nivå og for grupper av elever. Studiene gjennomføres på et representativt utvalg av elever på ulike trinn.

Her er de viktigste internasjonale studiene som Norge deltar i, som sier noe om elevenes kompetanse:

PISA - Programme for International Student Assessment undersøker 15-åringers prestasjoner i lesing, matematikk og naturfag.

TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) kartlegger elevenes interesse for og kompetanse i matematikk og naturfag på 4., 5. og 8. trinn.

PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) kartlegger elevenes interesse for lesing og deres leseferdigheter på 4. trinn og 5. trinn.

ICILS (International Computer and Information Literacy Study) undersøker IKT-kompetanse til elever på 9. trinn.

ICCS (International Civic and Citizenship Education Study) kartlegger kunnskaper og holdninger til demokrati og medborgerskap hos elever på 8. og 9. trinn.

Les mer om de internasjonale studiene her

<http://www.udir.no/Tilstand/Internasjonale-studier/>

Karakterstatistikk

Utdanningsdirektoratet samler inn og publiserer statistikk som viser utviklingen på en rekke områder i grunnopplæringen. Karakterstatistikken sier noe om læringsresultatene til den enkelte elev. Karakterene skal settes ut fra kompetansemålene i læreplanene og Utdanningsdirektoratet publiserer statistikk for både standpunkt karakterer og eksamens karakterer.

Standpunktkarakterer gis til elevene i alle fag når de avslutter grunnskolen og når de avslutter et fag i videregående opplæring. Sammen med eksamenskarakterene gir standpunktkarakterene informasjon om sluttkompetansen til den enkelte elev når han eller hun er ferdig med opplæringen.

Karakterstatistikkene er ikke egnet til å måle endringer over tid i hvordan elevene fordeler seg på karakterskalaen. Eksamensoppgavene er ikke sammenlignbare fra år til år og det er lokale variasjoner i standpunktvurderingen. Ut fra karakterstatistikken kan vi derfor ikke si noe om elevene blir sterkere eller svakere i et fag. Det er foreløpig bare de internasjonale studiene som med statistisk sikkerhet kan fortelle oss noe om endring over tid.

Det er heller ikke mulig å sammenlikne hvordan elevene fordeler seg på karakterskalaen eller mestringsnivåene på nasjonale prøver med fordelingen på de internasjonale studiene som TIMSS og PIRLS.

Prøver

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet kartleggingsprøver, nasjonale prøver, læringsstøttende prøver og karakterstøttende prøver som sier noe om elevenes læringsresultater.

Kartleggingsprøver

Formålet med kartleggingsprøver er å undersøke om det er enkeltelever som trenger ekstra oppfølging i ferdigheter og fag. Prøvene gir ikke informasjon om hvordan elevene fordeler seg på ulike nivå, men gir bare informasjon om hvilke elever det er grunn til å bekymre seg for.

Kartleggingsprøver måler ikke utvikling over tid.

Nasjonale prøver

Formålet med nasjonale prøver er å vurdere i hvilken grad skolen lykkes med å utvikle elevenes ferdigheter i lesing og regning, og i deler av engelskfaget. Resultatene skal brukes av skoler og skoleeiere som grunnlag for kvalitetsutvikling i opplæringen.

Resultatene på prøvene kan også brukes av skolene til å vurdere elevene. Nasjonale prøver er utviklet etter kompetansemålene i læreplanene og resultatene er ikke direkte sammenliknbare med de internasjonale testene.

Nasjonale prøver måler foreløpig ikke utvikling over tid, men dette er under utvikling og vil komme de nærmeste årene.

Læringsstøttende prøver

Læringsstøttende prøver er frivillige prøver som lærere kan bruke til å gi læringsfremmende tilbakemeldinger til elever. Resultatene egner seg ikke som styringsinformasjon, og blir ikke rapportert til Utdanningsdirektoratet.

Karakterstøttende prøver

Karakterstøttende prøver er frivillige prøver i fag som lærere kan bruke til å vurdere elevenes kompetanse. Prøven kan inngå som en del av grunnlaget for sluttvurdering, men gir også informasjon som læreren kan bruke for å gi læringsfremmende tilbakemeldinger til elever underveis. Resultatene egner seg ikke som styringsinformasjon, og blir ikke rapportert til Utdanningsdirektoratet.